

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvttömyysmenettely?

Luxemburgin suurherttuakunnassa on käytössä kahdeksan erilaista maksukyvttömyysmenettelyä.

Kolmea niistä sovelletaan yksinomaan elinkeinonharjoittajiin (luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin):

Konkurssimenettelyssä (*faillite*) tarkoituksena on muuttaa elinkeinonharjoittajan omaisuus rahaksi tilanteessa, jossa elinkeinonharjoittaja on maksukyvöttön ja hänen luottokelpoisuutensa on heikentynyt. Konkurssimenettelystä säädetään kauppalaissa.

Konkurssin estävä sopimus- eli akordimenettely (*concordat préventif de faillite*) on konkurssiedellytykset täyttävän velallisen käytettävissä tietyin ehdoin.

Menettelyä säädetään akordista 14 päivänä huhtikuuta 1886 annetussa laissa. Kun akordi toteutetaan siten, että velallinen luopuu omaisuudestaan, menettelyn tarkoituksena on konkurssin tapaan muuttaa omaisuudesta luopuneen elinkeinonharjoittajan omaisuus rahaksi. Menettely eroaa kuitenkin konkurssista siinä suhteessa, että elinkeinonharjoittaja välttää konkurssimenettelyn seuraukset.

Toimitsijamiehen määrääminen hoitamaan velallisen omaisuutta (*gestion contrôlée*) on menettely, jonka tarkoituksena on järjestää sitä pyytävän elinkeinonharjoittajan liiketoiminta uudelleen. Toimitsijamiehen määräämismenettelyä säädetään 24 päivänä toukokuuta 1935 annetussa suurherttuan asetuksessa. Menettelyä on mahdollista pyytää myös silloin, kun elinkeinonharjoittaja pyrkii realisoimaan omaisuutensa mahdollisimman tuottavasti. Mainittujen menettelyjen lisäksi Luxemburgin kauppalaain 593 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä säädetään menettelyä, jossa elinkeinonharjoittaja voi tietyin ehdoin saada maksunlykkäystä.

Neljättä menettelyä sovelletaan muihin kuin elinkeinonharjoittajana toimiviin luonnollisiin henkilöihin. Kyseessä on ylivelkaantumismenettely, jonka tarkoituksena on, että hakija korjaa taloudellisen tilanteensa tekemällä suunnitelman velkojensa takaisinmaksamiseksi. Ylivelkaantumismenettelyä säädetään ylivelkaantumisesta 8 päivänä tammikuuta 2013 annetussa laissa.

Lisäksi käytössä on erityisiä maksukyvttömyysmenettelyjä, jotka koskevat notaareita, luottolaitoksia, vakuutusyhtiöitä ja keskinäisiä rahastoja (nämä ovat ainoastaan yhtä ammattiryhmää tai toimialaa koskevia erityismenettelyjä, eikä niitä esitellä tarkemmin tässä yhteydessä).

2 Millä edellytyksillä maksukyvttömyysmenettely voidaan aloittaa?

1. Konkurssi

Konkurssimenettely aloitetaan joko velallisen tai yhden tai useamman velkojan tekemän hakemuksen johdosta tai tuomioistuimen omasta aloitteesta.

Elinkeinonharjoittajan on toimitettava konkurssihakemus sen kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän tuomioistuimen kirjaamoon, jonka piirissä elinkeinonharjoittajan kotipaikka tai päätoimipaikka sijaitsee. Hakemus on toimitettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun konkurssin edellytykset ovat täyttyneet.

Kun yksi tai useampi velkoja päättää hakea velallista elinkeinonharjoittajaa konkurssiin, heidän on otettava yhteyttä haastemieheen, joka määrää tiedoksiantoasiakirjalla, että elinkeinonharjoittajan on saavuttava kauppaoikeudellisia asioita käsittelevään piirituomioistuimeen kahdeksan päivän kuluttua (tiedoksianto, jossa on määrätty päivämäärä) konkurssihakemuksen käsittelyä varten.

Konkurssimenettely voidaan myös aloittaa tuomioistuimen aloitteesta sillä olevien tietojen pohjalta. Tällöin tuomioistuin lähettää kirjaamon kautta konkurssivelalliselle kutsun saapua piirituomioistuimen tutkintajaoston istuntoon kertomaan tilanteestaan.

Ennen kuin elinkeinonharjoittaja asetetaan konkurssiin, kauppaoikeudellisia asioita käsittelevän piirituomioistuimen, jäljempänä 'kauppatuomioistuin' (*tribunal de commerce*), on varmistettava, että kyseinen luonnollinen tai oikeushenkilö täyttää seuraavat kolme edellytystä:

toiminta elinkeinonharjoittajana: kyseessä on luonnollinen henkilö, joka harjoittaa tavanomaisena (pää- tai sivutoimisena) ammattina laissa määriteltyä elinkeinotoimintaa (esimerkiksi kauppalaain 2 §:ssä luetellut toimet), tai oikeushenkilö, joka on muodoltaan jokin kaupallisista yhtiöistä 10 päivänä elokuuta 1915 annetussa laissa, sellaisena kuin se on muutettuna, tarkoitetuista yhtiöistä (esimerkiksi osakeyhtiö, rajavastuuyhtiö tai osuuskunta);

maksusuoritusten keskeyttäminen: keskeytetyiksi maksusuorituksiksi katsotaan selvät, rahamääräiset ja erääntyneet velat (esimerkiksi palkat ja sosiaaliturvamaksut), joiden odotetaan jäävän maksamatta; määräraikaisia tai ehdollisia velkoja ja luonnollisia velvoitteita ei huomioida; ja luottokelpoisuuden heikentyminen: elinkeinonharjoittaja ei enää saa luottoa pankeilta, toimittajiltaan tai velkojiltaan.

Vaikka yhdenkin selvän, rahamääräisen ja erääntyneen velan (sen määrästä riippumatta) maksamisesta kieltäytyminen tai kyvyttömyys maksaa se riittää pääsääntöisesti luomaan tilanteen, jossa maksusuoritukset on keskeytetty, yksi ohimenevä maksuvalmiutta koskeva ongelma ei merkitse sitä, että kyseessä olisi konkurssi, jos elinkeinonharjoittaja pystyy hankkimaan tarvittavan määrän luottoa jatkaakseen toimintaansa ja täyttääkseen maksuvelvoitteensa.

2. Akordi

Akordimenettely voidaan myöntää ainoastaan "vaikeaan tilanteeseen joutuneelle ja vilpittömässä mielessä toimivalle velalliselle". Tuomioistuin arvioi näitä ominaisuuksia tapauskohtaisesti.

Kun menettelyä koskeva hakemus on esitetty, kauppatuomioistuin valtuuttaa yhden tuomareistaan tutkimaan hakijan tilanteen ja laatimaan siitä selvityksen. Selvityksen perusteella tuomioistuin voi myöntää tai olla myöntämättä lykkäysaikaa, jonka kuluessa elinkeinonharjoittaja voi tehdä akordiehdotuksensa velkojilleen.

3. Toimitsijamiehen määrääminen

Velallisen elinkeinonharjoittajan on esitettävä perusteltu pyyntö kauppatuomioistuimelle, jonka toimivalta-alueella elinkeinonharjoittajan päätoimipaikka tai, jos kyseessä on yhtiö, kotipaikka sijaitsee.

Elinkeinonharjoittaja voi käyttää toimitsijamiehen määräämismenettelyä, jos hänen luottokelpoisuutensa on heikentynyt tai jos hän ei pysty suoriutumaan maksuvelvoitteistaan. Tämän lisäksi hakemuksessa on esitettävä suunnitelma joko velallisen liiketoiminnan uudelleenjärjestämisestä tai hänen omaisuutensa parhaasta mahdollisesta realisoinnista. Oikeuskäytännössä myös edellytetään, että velallinen elinkeinonharjoittaja toimii vilpittömässä mielessä. Tuomioistuimella on harkintavalta arvioida tapauksen tosiseikkojen ja olosuhteiden perusteella, toimiiko elinkeinonharjoittaja vilpittömässä mielessä menettelyn edellyttämällä tavalla.

4. Ylivelkaantuminen

Luonnollisen henkilön ylivelkaantumisesta on kyse silloin, kun velallinen, jonka kotipaikka on Luxemburgin suurherttuakunnassa, on ilmeisen kykenemätön suoriutumaan muista kuin elinkeinotoiminnassa syntyneistä erääntyneistä tai erääntyvistä veloistaan tai yksittäiselle yrittäjälle tai yhtiölle tekemästään vakuus- tai yhteisvastuusitoumuksesta syntyneestä velasta edellyttäen, että hän ei ole ollut, tosiasiallisesti tai oikeudellisesti, yhtiön johdossa. Velkojen kokonaisjärjestely (*règlement collectif de dettes*) on kolmivaiheinen menettely. Menettelyn vaiheita ovat sopimusvaihe (*phase du règlement conventionnel*), joka käydään ylivelkaantumisasioita käsittelevän välityslautakunnan (*Commission de médiation*) johdolla tuomioistuinvaihe (*phase du redressement judiciaire*), joka käydään velallisen kotipaikan rauhantuomioistuimessa (*juge de paix*) yksityishenkilön velkajärjestely (*phase du rétablissement personnel*) eli ”siviilikonkurssi”, joka käydään velallisen kotipaikan rauhantuomioistuimessa. On huomattava, että yksityishenkilön velkajärjestely, joka on toissijainen kahteen muuhun velkojen kokonaisjärjestelyn vaiheeseen nähden, voidaan aloittaa vain silloin, kun ylivelkaantunut velallinen on peruuttamattoman vaikeassa tilanteessa. Tämä tarkoittaa tilannetta, jossa hän on kykenemätön toteuttamaan sopimussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä tai toimenpiteitä, joita välityslautakunta on ehdottanut sopimusmenettelyn puitteissa, ja tuomioistuinmenettelyssä osoitettuja toimenpiteitä.

On myös huomattava, että sopimusmenettelyyn pääsyä koskevat hakemukset osoitetaan välityslautakunnan puheenjohtajalle.

Sopimusmenettelyyn pääsyä koskevan hakemuslomakkeen voi ladata osoitteesta <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Velkojen on lisäksi ilmoitettava saatavansa velkaneuvontaa antavalle elimelle, jäljempänä SIC (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Velkojen saatavat ilmoitetaan valvontaa varten lomakkeella, jonka voi ladata Luxemburgin oikeusasioiden sivustolta osoitteesta <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

1. Konkurssi

Konkurssiin asettamista koskevan tuomioistuimen päätöksen myötä konkurssivelallinen menettää oikeutensa määrätä omaisuudestaan, mukaan lukien varat, joita velallinen saattaa saada konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen.

Määräysvallan menettäminen koskee kaikkea konkurssivelallisen irtainta ja kiinteää omaisuutta. Tämän mekanismin tarkoituksena on suojella velkojen intressejä.

Yleisenä käytäntönä on, että tuomioistuimen nimittämä uskottu mies (*curateur*) tekee inventaarion konkurssivelallisen tiloissa olevista tavaroista. Uskotun miehen on eroteltava konkurssivelalliselle tosiasiallisesti kuuluvat tavarat niistä, joihin kolmansilla osapuolilla voi olla erilaisia esineoikeuksia. Uskottu mies valvoo tämän jälkeen, että konkurssivelallisen irtain ja kiinteä omaisuus myydään konkurssipesän etujen mukaisesti. Uskottu mies tarvitsee omaisuuden myyntiä varten tuomioistuimen luvan. Irtain ja kiinteä omaisuus on myytävä kauppalaissa määritellyillä tavoilla. Varat talletetaan maksukyvyttömyysmenettelyn nimissä avatulle tilille.

2. Ylivelkaantuminen

Velallisen taloudellisesta ja sosiaalisesta tilanteesta tehdään tuomioistuimen valvonnassa laskelma velkojen varmistamiseksi ja varojen ja velkojen arvioimiseksi.

Sen jälkeen, kun tuomioistuin on tehnyt päätöksen yksityishenkilön velkajärjestelyn käynnistämisestä ja todennut, että hänellä on rahaksi muutettavaa omaisuutta, aloitetaan velallisen omaisuuden likvidointi.

Rauhantuomari käsittelee mahdolliset saatavia koskevat valitukset ja antaa päätöksen velallisen henkilökohtaisen omaisuuden likvidoinnista. Likvidoinnin ulkopuolelle jätetään ainoastaan jokapäiväisessä elämässä tarvittavat huonekalut ja muut kuin ammattiin liittyvät tavarat, jotka ovat välttämättömiä ammatin harjoittamiseksi. Yksityishenkilön velkajärjestelyssä ylivelkaantuneen velallisen omaisuus muutetaan rahaksi lain tarkoituksen mukaisesti eli velallisen taloudellisen tilanteen parantamiseksi siten, että velallinen ja hänen perheensä voivat elää ihmisarvoista elämää.

Oikeuksia ja toimivaltuuksia, joita velallisella on suhteessa omaisuuteensa, käyttää koko likvidoinnin ajan tuomioistuimen nimittämä pesänhoitaja. Pesänhoitajalla on kuusi kuukautta aikaa myydä velallisen omaisuus joko vapaassa myynnissä tai järjestämällä pakkomyyntiä.

Yksityishenkilön velkajärjestelyn seuraukset:

Jos omaisuuden likvidoinnista saadut varat riittävät saatavien suorittamiseen velkojille, tuomioistuin päättää menettelyn.

Jos omaisuuden likvidoinnista saadut varat eivät riitä saatavien suorittamiseen velkojille, tuomioistuin päättää menettelyn varojen riittämättömyyden vuoksi.

Jos velallinen omistaa ainoastaan jokapäiväisessä elämässä tarvittavia huonekaluja ja muita kuin ammattiin liittyviä tavaroita, jotka ovat välttämättömiä ammatin harjoittamiseksi, tuomioistuin päättää menettelyn varojen riittämättömyyden vuoksi.

Jos omaisuudella ei ole markkina-arvoa tai jos tavaroiden myynnistä aiheutuvat kulut ovat selkeässä epäsuhdassa niiden markkina-arvoon nähden, tuomioistuin päättää menettelyn varojen riittämättömyyden vuoksi.

Kun menettely päätetään varojen riittämättömyyden vuoksi, kaikki muut kuin ammatillisessa toiminnassa syntyneet velat mitätöityvät.

Mitätöinti ei kuitenkaan koske seuraavia muita kuin ammatillisessa toiminnassa syntyneitä velkoja:

velat, jotka takaaja tai muu maksuvelvollinen on maksanut velallisen puolesta

lain 46 §:ssä tarkoitetut velat eli elatusapuvelat ja korvaukset, jotka on maksettava väkivallan uhrille tahallisen väkivallan seurauksena syntyneistä fyysisistä vammoista.

Lain 46 §:ssä tarkoitetut velat voidaan kuitenkin mitätöidä, jos velkoja antaa suostumuksensa velan anteeksiantoon, uudelleenjärjestelyyn tai mitätöimiseen.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

1. Konkurssi

Konkurssiin asettamista koskevan tuomioistuimen päätöksen myötä konkurssivelallinen menettää oikeutensa määrätä omaisuudestaan, mukaan lukien konkurssin aikana saatu omaisuus.

Päätöksen jälkeen velallisen omaisuuden hallintaoikeus siirretään uskotulle miehelle.

Kun konkurssivelallinen on oikeushenkilö, konkurssipesä muodostuu yhtiön kaikista varoista ja veloista lukuun ottamatta oikeuksia, joita yhtiökumppaneilla on tässä ominaisuudessa.

Uskotut miehet valitaan sellaisten henkilöiden joukosta, jotka voivat parhaiten osoittaa olevansa kykeneviä ja luotettavia hallintatoimissaan.

Käytännössä kauppatuomioistuimen tuomarit valitsevat uskotut miehet lakimiesten luettelosta. Tuomioistuin voi kuitenkin nimetä myös notaarin tai kirjanpitäjän/auditoijan uskotuksi mieheksi, jos se on konkurssivelallisen edun mukaista.

Kuten kaikissa elinkeinonharjoittajia koskevissa menettelyissä, konkurssiasioissa toimivalta on kauppatuomioistuimella.

Kauppatuomioistuin tekee päätöksen konkurssiinasettamisesta, määrää maksusuoritusten keskeyttämisen päivämäärän, nimittää eri osalliset

(konkurssinvalvojana toimivan tuomarin, uskotun miehen), vahvistaa saatavien valvontapäivän eli määrääjän, johon mennessä saatavat on ilmoitettava, ja päivän, jonka jälkeen saatavia ei enää tutkita, ja julistaa konkurssimenettelyn päättyneeksi.

Omaisuuuden hallinta siirretään tuomioistuimen nimeämälle uskotulle miehelle, joka vastaa velallisen omaisuuden realisoinnista ja saatujen varojen jakamisesta velkojien kesken etuoikeusjärjestystä ja esinevakuuksia koskevia sääntöjä noudattaen. Konkurssinvalvojana toimiva tuomari valvoo konkurssiin liittyviä toimenpiteitä sekä konkurssipesän omaisuuden hallintaa ja likvidointia. Hän raportoi mahdollisista vastalauseista kuulemisissa ja määrää kiireellisistä menettelyistä, jotka ovat tarpeen konkurssipesän varojen turvaamiseksi ja säilyttämiseksi. Lisäksi hän toimii puheenjohtajana velkojien kokouksissa. Konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen konkurssissa oleva elinkeinonharjoittaja ei voi enää hallita omaisuuttaan eikä suorittaa maksuja, rahansiirtoja tai muita omaisuuttaan koskevia toimenpiteitä.

2. Ylivelkaantuminen

Velallisen velvoitteiden ja velallisen omaisuutta koskevan velkojen kokonaisjärjestelymenettelyn käynnistymisen osalta on huomattava, että velkojaa sitoo hyvän käytöksen (*bonne conduite*) velvoite.

Ajanjaksolla, jonka aikana hyvää käytöstä edellytetään, velallisen on toimittava yhteistyössä menettelyssä mukana olevien viranomaisten ja elinten kanssa toimittamalla oma-aloitteisesti kaikki tiedot omaisuudestaan, tuloistaan ja veloistaan sekä tilanteestaan tapahtuneista muutoksista harjoitettava mahdollisuuksien mukaan ansiotoimintaa kykujensä mukaisesti vältettävä maksukyvyttömyytensä pahentamista ja pyrittävä velvollisuudentuntoisesti vähentämään velkojaan vältettävä suosimasta tiettyä velkojaa, lukuun ottamatta elatusapuvelkoja lyhyen aikavälin maksujen osalta; vuokranantajaa velallisen perustarpeiden tyydyttämiseksi tarvittavan asunnon lyhyen aikavälin vuokran osalta; ihmisarvoiseen elämään tarvittavien palveluiden ja tuotteiden toimittajia; sekä velkoja, joiden saamiset ovat väkivallan uhrille maksettavia lyhyen aikavälin korvauksia tahallisen väkivallan seurauksena syntyneistä fyysisistä vammoista noudatettava menettelyyn kuuluvia sitoumuksia.

Menettelyyn osallistuu **kaksi erityyppistä elintä** sen mukaan, onko kyse **sopimus- vai tuomioistuinvaiheesta**.

Sopimusvaihe käydään ylivelkaantumisasioita käsittelevän välityslautakunnan johdolla. Välityslautakunta koostuu ministeriön nimittämistä jäsenistä, puheenjohtajasta ja sihteeristä ja kokoontuu vähintään joka kolmas kuukausi. Voidakseen tulla valituksi välityslautakunnan jäseneksi ehdokkaan on toimitettava muun muassa rikosrekisteriote, ja nimittämisenä jälkeen jäsenillä on lakiin perustuva velvollisuus ilmoittaa ministeriölle heitä koskevista mahdollisista rikosoikeudellisista menettelyistä tai tuomioista, jotta heidän tilalleen voidaan valita toinen henkilö. Välityslautakunnan jäsenet saavat jokaisesta istunnosta 10 euron korvauksen. Puheenjohtajan vastaava korvaus on 20 euroa.

Välityslautakunta päättää etenkin menettelyä koskevien hakemusten ja saatavilmoitusten hyväksynnästä sekä hyväksyy tai muuttaa sopimusmenettelyyn kuuluvia suunnitelmaluonnoksia, jotka sille on toimitettu SIC:n tekemän tarkistuksen jälkeen.

Jos menettelyn osapuolet eivät ole hyväksyneet ehdotettua suunnitelmaa välityslautakunnan tekemää hyväksymispäätöstä seuraavan kuuden kuukauden aikana, välityslautakunta laatii pöytäkirjan sopimusmenettelyn epäonnistumisesta. Kahden kuukauden kuluttua siitä, kun menettelyn epäonnistumista koskeva pöytäkirja on julkaistu rekisterissä, velallinen voi aloittaa tuomioistuinmenettelyn kotipaikkansa rauhantuomioistuimessa. Jos velallinen ei tee hakemusta tämän määräajan kuluessa, hän voi aloittaa uuden velkojen kokonaisjärjestelymenettelyn vasta kahden vuoden kuluttua siitä päivästä alkaen, jolloin sopimusmenettelyn epäonnistumista koskeva pöytäkirja on julkaistu rekisterissä.

Jos **tuomioistuinvaihe** aloitetaan, osapuolet kutsutaan rauhantuomioistuimeen, joka voi vaatia niitä toimittamaan kaikki asiakirjat tai tiedot velallisen omaisuuden (varat ja velat) selvittämiseksi.

Tuomioistuin tekee sille toimitettujen tietojen pohjalta velkajärjestelysuunnitelman, johon kirjattujen toimenpiteiden avulla velallinen voi suorittaa maksuvelvoitteistaan.

Tuomioistuimen vahvistama velkajärjestelysuunnitelma on voimassa korkeintaan seitsemän vuotta, ja se voidaan mitätöidä tietyissä tapauksissa (etenkin, jos velallinen ei ole noudattanut velkajärjestelysuunnitelmassa sille osoitettuja velvoitteita).

3. Toimitsijamiehen määrääminen

Toimitsijamiehen määrääminenmenettelyssä velallisen päätösvalta siirtyy hallinnoijille, joiden tehtävänä on laatia inventaario ja joko uudelleenjärjestelysuunnitelma tai realisointi- ja varojenjakosuunnitelma. Velallinen ei saa häiritsevällä tavalla puuttua menettelyä varten nimettyjen hallinnoijien tehtäviin.

4. Akordi

Akordimenettelyn aikana velallinen ei saa luovuttaa omaisuuttaan tai tehdä kiinnityksiä tai maksusitoumuksia ilman valtuutetun tuomarin lupaa. Valtuutettu tuomari tekee inventaarion ja analyysin yrityksen tilasta ja voi tarvittaessa pyytää asiantuntija-apua.

5 Mitkä ovat kuittauksen edellytykset?

Edellä kuvatuissa menettelyissä ei määritetä velkojien etuoikeusjärjestystä, akordimenettelyä lukuun ottamatta.

1. Akordi

Osallistuessaan akordia koskevaan äänestykseen vakuusvelkojat menettävät etuoikeusasemansa (14 päivänä huhtikuuta 1886 annetun lain 10 §).

2. Konkurssi

Konkurssin osalta oikeuskäytäntönä on, että konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen saatavia ei voida enää kuitata. Tämä pätee niin lakiperusteisiin, tuomioistuimen määräämiin kuin sopimukseen perustuviin kuittauksiin sekä myös aikaisemmin olemassa olleiden velkojen välisiin kuittauksiin, jos veloilla ei tähän mennessä ole ollut yhtä vaadituista ominaisuuksista, joita ovat rahamääräisyys, maksettavaksi erääntyminen ja samanlaisuus. Vaikka konkurssiinasettamispäätös estää lakiperusteiset kuittaukset, päätöksellä ei kuitenkaan ole absoluuttista tai takautuvaa vaikutusta. Päätös ei vaikuta lakiperusteisiin kuittauksiin, jos niitä koskevat edellytykset ovat täyttyneet ennen konkurssimenettelyn aloittamista. Muutoksenhaku tuomioistuimella on todennut, että ”kriittinen ajanjakso ei muodosta estettä tämän tyyppisille kuittauksille. Lakiperusteiset kuittaukset jatkuvat maksusuoritusten keskeyttämisestä huolimatta. Ne eivät ole velallisen toimi, vaan ne tapahtuvat hänen tietämättään; kauppalain 445 §:ssä ei ole niistä mainintaa.”

Tuomioistuimen määräämistä kuittauksista ei voida tehdä päätöstä velkojen kokonaisjärjestelymenettelyn aloittamisen jälkeen. Ne ovat kuitenkin mahdollisia kriittisen ajanjakson aikana sillä edellytyksellä, että päätös on lainvoimainen (muutoksenhaun määräaika on umpeutunut). Tässä tapauksessa kuittauksella on vaikutuksia vasta siitä päivästä, jona päätös on annettu.

Sopimukseen perustuvat kuittaukset eivät luonnollisestikaan ole mahdollisia velkojen kokonaisjärjestelymenettelyn aloittamisen jälkeen. Ne eivät ole mahdollisia myöskään kriittisen ajanjakson aikana, sillä ne katsotaan kauppalain 445 §:n nojalla epätavalliseksi maksettavaksi, joka on sanktioitu mitätöinnillä. [1]”

On kuitenkin huomattava, että rahavakuuksista 5 päivänä elokuuta 2005 annetussa laissa säädetään edellä esitettyjä sääntöjä koskevista poikkeuksista. Poikkeuksia sovelletaan esimerkiksi kuittaus sopimukseen, jotka osapuolet ovat tehneet sinä päivänä, jona maksukyvyttömyysmenettely aloitettiin – tai jopa sen aloittamisen jälkeen (ks. rahavakuuksista 5 päivänä elokuuta 2005 annetun lain 18 § ja sitä seuraavat pykälät).

3. Toimitsijamiehen määrääminen

Toimitsijamiehen määrämisen jälkeen ja akordi- ja maksunlykkäysmenettelyissä kuittaukset ovat mitättömiä, jos ne on toteutettu sen jälkeen kun velallinen on menettänyt oikeuden määrätä oikeuksistaan ja omaisuudestaan.

[1] "La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite", Pierre HURT, J.T. 2010, s. 30

6 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

Uskotun miehen ensimmäisenä haasteena konkurssimenettelyn aloittamisen jälkeen ovat voimassa olevat sopimukset, jotka on tehty konkurssiinasettamispäätöstä edeltävänä aikana. Lukuun ottamatta työsopimuksia, joiden voimassaolo lakkaa siitä päivästä alkaen, jona konkurssiinasettamispäätös on annettu (työlain 12-1 §), voimassa olevien sopimusten on perinteisesti katsottu jatkuvan, kunnes uskottu mies irtisanoo ne. Uskotun miehen on punnittava eri osapuolten intressejä päättääkseen, jatketaanko sopimuksia väliaikaisesti vai ei. Jos sopimuksissa on ehtoja, joiden mukaan sopimus irtisanotaan, jos jompikumpi sopimuspuolista asetetaan konkurssiin, uskotun miehen on päätettävä, onko näiden ehtojen sovellettavuutta tarpeen kiistää (sillä ehtojen pätevyys on mahdollista kyseenalaistaa; esimerkiksi Belgiassa tällaiset ehdot eivät päde liikeiltojen vuokrasopimusten osalta). Lähtökohtaisesti kaikissa tilanteissa on uskotun miehen vastuulla päättää sopimusten jatkamisesta. Jos toinen sopimuspuoli riitauttaa asian ja vaatii konkurssiin vedoten sopimuksen automaattista irtisanomista, uskottu mies joutuu osallistumaan oikeudenkäyntiin, jonka lopputulos on epävarma ja jonka seurauksena konkurssipesän maksettavaksi voi tulla uusia maksuja [1].

[1] Lähde: "Les procédures collectives au Luxembourg", Yvette HAMILIUS ja Brice HELLINCKX (3. luvun kirjoittajat), Editions Larcier, 2014, s. 86

7 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

1. Akordia, konkurssia, maksujen lykkäämistä ja toimitsijamiehen määrämistä koskevat menettelyt

Akordia, konkurssia, maksujen lykkäämistä ja toimitsijamiehen määrämistä koskevissa menettelyissä kaikki elinkeinonharjoittajaan tai hänen omaisuuteensa kohdistetut pakkotoimet keskeytetään. Sen sijaan yhdessäkään Luxemburgin suurherttuakunnassa voimassa olevassa oikeudellisessa asiakirjassa ei estetä velkojia toteuttamasta toimia, joiden tarkoituksena on säilyttää velallisen omaisuuden koskemattomuus.

Kaikissa näissä menettelyissä velallinen menettää oikeutensa määrätä vapaasti omaisuudestaan. "Konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen menettelyn päättämiseen saakka yksin konkurssivelallista vastaan ei voida aloittaa oikeudellisia toimia konkurssipesään kuuluvan omaisuuden osalta." (Lux. 12. tammikuuta 1935, kohta 14, s. 27) "Vakuudettomat velkojat tai ne velkojat, joilla on yleinen etuoikeus, eivät voi konkurssin aikana hakea tuomiota konkurssivelallista tai uskottua miestä vastaan ja voivat toimia vain ilmoittamalla saatavansa tai hakemalla saataviensa tunnustamista." (Cass. 13. marraskuuta 1997, kohta 30, s. 265)

Tiettyissä tapauksissa luovutustoimia on kuitenkin mahdollista toteuttaa kauppatuomioistuimen valtuuttaman henkilön luvalla (maksunlykkäysasiassa tai toimitsijamiehen määrämismenettelyssä).

Lisäksi konkurssiinasettamispäätöksen myötä erääntymättömät velat tulevat maksettaviksi ja korkojen kertyminen keskeytyy.

2. Ylivelkaantuminen

Velkojen kokonaisjärjestelyssä välityslautakunnan päätös hyväksyä velallisen hakemus keskeyttää oikeusvoimaisesti velallisen omaisuuteen kohdistetut täytäntöönpanotoimet. Tästä poikkeuksena ovat elatusvelvollisuuksia koskevat toimet, korkojen kertymisen keskeytyminen ja erääntymättömien velkojen erääntyminen.

Jos sopimusvaihe epäonnistuu, asiaa tuomioistuinvaiheessa käsittelevä rauhantuomioistuin voi keskeyttää täytäntöönpanotoimet edellä mainitun edellytyksin.

8 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

Uskottu mies voi tässä ominaisuudessa jatkaa maksukyvyttömyysmenettelyn vireilletulohetkellä käynnissä olevia oikeudenkäyntejä. Vaatimusten esittäjien on kuitenkin näissä oikeudenkäynneissä otettava menettelyyn mukaan uskottu mies, joka on ainoa henkilö, jolla on oikeus edustaa konkurssivelallista. Jos velallinen tuomitaan, ne velkojat, jotka ovat panneet kanteen vireille ennen velallisen konkurssiinasettamista, saavat vakuuden, johon he voivat vedota likvidaatiossa. Vakuuden pakkotäytäntöönpano ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä konkurssiinasettamispäätöksen seurauksena velallinen on menettänyt oikeuden määrätä omaisuudestaan.

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojien osallistumiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn?

1. Konkurssi

Konkurssi-ilmoitus julkaistaan yhdessä tai useammassa Luxemburgissa ilmestyvässä sanomalehdessä, ja se antaa velkojille tiedon velallisen konkurssista. Heidän on tällöin ilmoitettava saatavansa ja niihin liittyvät vakuudet kauppatuomioistuimen kirjaamoon konkurssiinasettamispäätöksessä annetussa määräajassa. Kirjaaja kirjaa saatavat ja antaa niistä kuitin.

Saatavailmoitukset on allekirjoitettava, ja niistä on ilmentävä muun muassa velkojan sukunimi, etunimi, ammatti ja kotipaikka sekä saatavan määrä ja sen syntymisen syy sekä mahdolliset takaukset ja vakuudet. Ilmoitetut saatavat tarkistetaan uskotun miehen, konkurssivelallisen ja konkurssinvalvojana toimivan tuomarin läsnä ollessa.

Jos menettelyn aikana on riitaisuutta, velkojat voidaan kutsua kuultavaksi saatavia koskevien yksityiskohtien, kuten saatavien perusteiden ja tarkan määrän, selvittämiseksi.

Jos uskottu mies on todennut, että on olemassa varoja, jotka voidaan jakaa velkojien kesken, hän kutsuu velkojat tilinpäätöstilaisuuteen, jonka aikana velkojat voivat esittää kantansa omasta asemastaan jakosuunnitelmassa.

Jos todetaan, ettei varoja ole riittävästi, konkurssimenettely päätetään.

Jos uskottu mies ei täytä velvollisuuksiaan velkojien etujen mukaisesti, velkojat voivat tehdä valituksen konkurssinvalvojana toimivalle tuomarille, joka voi tarvittaessa määrätä uskotun miehen tilalle toisen henkilön.

2. Toimitsijamiehen määrääminen

Toimitsijamiehen määrämismenettelyssä hallinnoijien on annettava velkojille tiedot uudelleenjärjestely- tai realisointisuunnitelmasta.

Tässä tapauksessa velkojat voidaan kutsua koolle, jotta he voivat esittää kantansa. Velkojien on 15 päivän kuluessa tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava kirjaamoon, hyväksyvätkö he suunnitelman vai vastustavatko he sitä. Suunnitelma voidaan panna täytäntöön vain siinä tapauksessa, että sitä kannattaa vähintään puolet velkojista, joiden saatavien osuus on vähintään puolet saatavien kokonaismäärästä.

3. Akordi

Akordimenettelyssä velkojat kutsutaan velkojien kokoukseen, jossa he voivat esittää kantansa valtuutetun tuomarin laatimasta ehdotuksesta akordiksi.

Velkojien on tässä yhteydessä ilmoitettava saatavansa ja se, hyväksyvätkö he ehdotuksen.

Tämän jälkeen velkojat voivat vielä esittää huomautuksensa akordin hyväksymistilaisuudessa. He voivat myös hakea akordin hyväksymispäätökseen muutosta, jos he eivät ole saaneet kutsua velkojien kokoukseen tai jos he ovat äänestäneet akordiehdotusta vastaan.

4. Ylivelkaantuminen

Sopimusmenettelyssä velkojien on ensimmäiseksi ilmoitettava saatavansa SIC:lle. Tämän jälkeen velkojat voivat osallistua aktiivisesti sopimussuunnitelman laatimiseen SIC:n kanssa.

Ylivelkaantumisasiota hoitava välityslautakunta kutsuu sen jälkeen velkojat koolle ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymiseksi. Sopimussuunnitelma voidaan hyväksyä, jos sitä kannattaa vähintään 60 prosenttia velkojista, joiden saatavien osuus on vähintään 60 prosenttia saatavien kokonaismäärästä. Se, että velkoja ei ilmaise kantaansa, tulkitaan hyväksymiseksi.

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

Uskotut miehet edustavat konkurssissa sekä konkurssivelallista että tämän velkoja. Tässä kaksitahoisessa tehtävässä heillä on paitsi hallintaoikeus konkurssivelallisen omaisuuteen, myös valtuudet valvoa, kantajan tai vastaajan ominaisuudessa, kaikkia toimia, joiden tarkoituksena on säilyttää varat, jotka on käytettävä velkojen vakuutena, sekä järjestellä varoja uudelleen tai kasvattaa niitä velkojen yhteiseksi hyödyksi (muutoksenhakuuomioistuin 2. heinäkuuta 1880, kohta 2, s. 49).

Uskottu mies toteuttaa toimia, jotka koskevat velkojen yhteistä vakuutta, eli konkurssivelallisen omaisuutta, ja joiden tavoitteena on tämän omaisuuden uudelleenjärjesteleminen, suojeleminen tai likvidoiminen (muutoksenhakuuomioistuin, 25. helmikuuta 2015, kohta 37, s. 483).

Niiden sopimusten osalta, jotka ovat voimassa konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen, uskotun miehen on päätettävä, onko sopimukset aiheellista purkaa vai onko niiden täytäntöönpanoa parempi jatkaa siinä tapauksessa, että niiden avulla voidaan vapauttaa varoja, jotta konkurssipesän velkoja voidaan maksaa myöhemmin.

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

Kaikkien velkojen on ilmoitettava saatavansa, sen luonteesta ja mahdollisesta etuoikeusasemasta riippumatta. Tästä menettelystä ovat poikkeuksena konkurssipesään kohdistuvat velat eli velat, jotka ovat syntyneet konkurssimenettelyn aloittamisen jälkeen menettelyn turvaamiseksi (esimerkiksi uskotun miehen palkkiot ja konkurssiinasettamispäätöksen jälkeen erääntyneet vuokrat).

Ne konkurssipesään kohdistuvat saatavat, jotka ovat syntyneet maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen ja jotka ovat seurausta konkurssin hoitamisesta tai konkurssiin asetetun yrityksen tiettyjen toimintojen jatkumisesta, maksetaan ensimmäisenä. Tämän jälkeen loput varoista jaetaan velkojen kesken. Konkurssipesään kohdistuvilla saatavilla on näin ollen aina etuoikeus muihin velkojiin nähden.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

1. Konkurssi

Konkurssimenettelyssä konkurssipäätös julkaistaan eri kanavien kautta (sanomalehdissä, merkitsemällä kauppatuomioistuimen luetteloon), jotta konkurssivelallisen velkojat saavat tiedot tilanteesta ja voivat ilmoittautua velkojiksi (kauppalain 472 §).

Velkojen on tällöin ilmoitettava saatavansa kauppatuomioistuimen kirjaamoon ja jätettävä saamistodisteet (kauppalain 496 §).

Velkojat voivat ilmoittaa saatavansa lomakkeella, joka on saatavilla osoitteessa <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Konkurssia hoitava uskottu mies tutkii saatavat ja voi myös riitauttaa ne (kauppalain 500 §).

Riitautetut saatavailmoitukset saatetaan tuomioistuinkäsittelyyn.

Jos riita-asia ei sisältönsä vuoksi kuulu kauppatuomioistuimen toimivaltaan, asia saatetaan toimivaltaiseen tuomioistuimeen sen perusteiden tutkimiseksi.

Asia saatetaan myös kauppatuomioistuimeen, joka ratkaisee 504 §:n mukaisesti, kuinka suurella osuudella riita-asiaassa osallisena oleva velkoja voi olla mukana akordimenettelyssä (502 §).

2. Akordi

Akordimenettelyssä akordihakemuksen tehneen velallisen on mainittava hakemuksessaan velkojensa nimet ja osoitteet sekä velkojen määrät (14. huhtikuuta 1886 annetun lain 3 §).

Velkojat saavat tästä tiedon kirjatulla kirjeellä (14. huhtikuuta 1886 annetun lain 8 §). Samassa kirjeessä heidät kutsutaan osallistumaan akordineuvotteluun.

Kutsu julkaistaan myös sanomalehdissä.

Akordineuvottelussa velkojat ilmoittavat saataviensa määrän.

Kuten edellä on todettu, äänenestykseen osallistuva vakuusvelkoja menettää asemansa etuoikeutettuna velkojana (14. huhtikuuta 1886 annetun lain 10 §).

3. Täytäntöönpanon lykkääminen

Myös täytäntöönpanon lykkäämismenettelyssä velallisen on toimitettava velkojista luettelo, josta ilmenee kunkin velkojan nimi, velan määrä ja velkojan kotipaikka.

Velkojat kutsutaan koolle kirjatulla kirjeellä (kauppalain 596 §) ja sanomalehti-ilmoituksella.

Velkojen on ilmoitettava kokouksessa saataviensa määrät (kauppalain 597 §).

4. Toimitsijamiehen määrääminen

Kun velallisen omaisuutta hoitaa toimitsijamies, menettelyyn ei kuulu saatavien ilmoittamista eikä hyväksymistä. Velallinen ilmoittaa tiedot velkojista tuomioistuimelle toimittamassaan hakemuksessa.

Tuomioistuin ilmoittaa velkojille tuomioistuimen määräämien hallinnoijien laatimasta uudelleenjärjestely- tai realisointisuunnitelmasta.

5. Ylivelkaantumismenettely

Kuukauden kuluttua siitä, kun velkojen kokonaisjärjestelymenettelyä koskeva ilmoitus on julkaistu rekisterissä, velkojen on **ilmoitettava saatavansa SIC:lle**.

Saatavailmoitus laaditaan 17 päivänä tammikuuta 2014 annetun suurherhtuan asetuksen, jolla pannaan täytäntöön ylivelkaantumisesta 8 päivänä tammikuuta 2013 annettu laki, 6 ja 7 §:n mukaisesti.

Ilmoituksen malli on saatavilla verkossa.

Välityslautakunta tutkii, voidaanko saatavailmoitukset hyväksyä.

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojen maksunsaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

Konkurssimenettelyn pääperiaatteena on, että jokainen velkoja saa samansuuruisen osuuden suhteessa saatavansa määrään.

Velkojille, joilla on vakuus tai etuoikeus, maksetaan ensin.

Etuoikeutetut velkojat järjestetään lainsäädännössä vahvistettuun velkojen maksunsaantijärjestykseen yleisen oikeusjärjestyksen (*ordre public*) nojalla (vuokranantajat, kiinnitysvelkojat, velkojat, joilla on yrityksen pääomaan ja etenkin julkisiin varoihin – laajassa merkityksessä – kohdistuvia vakuuksia).

Yleensä uskottu mies viittaa siviililain 2096–2098, 2101 ja 2102 §:ään.

Uskotun miehen on varmistettava kunkin saatavan asema säännösten ja oikeuskäytännön pohjalta.

Nettovarallisuus jaetaan vakuudettomille velkojille saatavien määriin suhteutettuina osuuksina kauppalain 561 §:n ensimmäisen momentin nojalla.

Sen jälkeen, kun uskotulla miehellä on tiedossaan tuomioistuimen vahvistamat palkkioiden määrät, kun hän on laittanut etuoikeutetut velkojat maksunsaantijärjestykseen ja kun hänellä on tiedossaan vakuudettomille velkojille jaettavaksi jäänyt summa, hän laatii varojenjako-suunnitelman, jonka hän toimittaa konkurssinvalvojana toimivalle tuomarille. Kauppalain 533 §:n mukaisesti uskottu mies kutsuu kaikki velkojat tilinpäätöstilaisuuteen kirjattuna kirjeenä lähetetyllä kutsulla, jonka liitteenä on kopio varojenjako-suunnitelmasta.

Konkurssivelallinen on kutsuttava tilaisuuteen joko haastemiehen välityksellä tai luxemburgilaisessa sanomalehdessä julkaistulla ilmoituksella.

Ellei kukaan velkojista riitautu uskotun miehen järjestämässä tilinpäätöstilaisuudessa esiin tulleita seikkoja, uskottu mies toimittaa varojenjakosuunnitelman pohjalta laaditun tilinpäätöspöytäkirjan konkurssinvalvojana toimivan tuomarin ja kirjaajan allekirjoitettavaksi.

Tilinpäätöksen jälkeen uskottu mies suorittaa maksut velkojille.

14 Mitkä ovat maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

1. Konkurssi

Konkurssimenettelyssä uskottu mies voi pyytää menettelyn päättämistä sen jälkeen kun maksut on suoritettu. Tämän jälkeen tuomioistuin antaa konkurssimenettelyn päättämistuomion, joka nimensä mukaisesti päättää konkurssimenettelyn.

Kauppalain 536 §:n nojalla velkojat eivät voi vaatia saataviaan konkurssivelalliselta silloin, kun tuomioistuin ei ole todennut konkurssin johtuneen konkurssivelallisen laiminlyönneistä tai vilpillisestä menettelystä. Saatavia on mahdollista kuitenkin vaatia siinä tapauksessa, että velallisen taloudellinen tilanne on kohentunut varojen riittämättömyyden vuoksi päätettyä menettelyä seuraavien seitsemän vuoden aikana.

Kauppalain 586 §:n nojalla konkurssivelallinen, joka on maksanut kaikki velan pääoman, korkojen ja kulujen maksuerät, voi saattaa asemansa ennalleen toimittamalla tätä koskevan pyynnön ylioikeuteen (*Cour supérieure de justice*).

2. Akordi, maksujen lykkääminen ja toimitsijamiehen määrääminen

Akordi- ja maksunlykkäysmenettelyssä sekä toimitsijamiehen määräämisen jälkeen menettely päätetään siten, että tuomari vahvistaa päättämispynnön. Tuomioistuin voi määrätä rikos- ja siviilioikeudellisia seuraamuksia konkurssivelalliselle.

Jos tuomioistuin toteaa, että konkurssi on seurausta konkurssivelallisen syyksi luettavista vakavista laiminlyönneistä, se voi määrätä tälle kiellon harjoittaa liiketoimintaa henkilökohtaisesti tai toisen henkilön välityksellä. Tähän kuuluu myös kiello toimia asemassa, jossa käytetään päätösvaltaa yhtiössä.

Muita mahdollisia siviilioikeudellisia seuraamuksia kaupallisten yhtiöiden konkurssissa ovat muun muassa mahdollisuus ulottaa konkurssi koskemaan yhtiön johtoa sekä mahdollisuus nostaa kanne siviililain 1382 ja 1383 §:n nojalla (yleinen oikeudellinen vastuu) ja yhtiölain 59 ja 192 §:n nojalla.

Konkurssivelalliseen voidaan kohdistaa myös rikosoikeudellisia seuraamuksia (konkurssirikokset).

Akordimenettelyssä menettelystä hyötävän henkilön on maksettava velkojilleen, jos hänen taloudellinen tilanteensa kohenee (akordista 14 päivänä huhtikuuta 1886 annetun lain 25 §).

Akordi ei vaikuta seuraaviin velkoihin:

verot ja muut julkiset maksut

saatavat, joilla on etuoikeus, kiinnitysvakuus tai muu vakuus

elatusapusaatavat.

15 Mitkä ovat velkojen oikeudet maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen jälkeen?

Jos saatavia on jäljellä maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen jälkeen, velkojat saavat saatavansa kokonaisuudessaan tai osan saatavastaan menettelyn päättämispäätöksessä vahvistettujen jakoehtojen mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei ole katsonut, että konkurssi johtuu konkurssivelallisen laiminlyönneistä tai vilpillisestä menettelystä, velkojat eivät voi vaatia saataviaan, paitsi jos velallisen taloudellinen tilanne on parantunut konkurssimenettelyn päättämistä seuraavien seitsemän vuoden aikana.

Velkojilla on myös mahdollisuus nostaa kanne joko siviililain 1382 ja 1383 §:n nojalla konkurssivelallisen johtajien yleiseen oikeudelliseen vastuuseen vetoamiseksi tai yhtiölain 59 ja 192 §:n nojalla (hallinto henkilöstön ja johtohenkilöiden vastuu heille kuuluvien tehtävien hoitamisessa).

16 Kuka vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn kustannuksista?

Konkurssiin asettamisesta johtuvat maksut tulevat konkurssipesän maksettaviksi.

Koska maksut ovat syntyneet konkurssimenettelyn turvaamiseksi, ne suoritetaan konkurssipesän varoista ennen kuin uskottu mies jakaa varat velkojille.

Oikeusavusta ja oikeudenkäyntimaksujen kattamisesta 29 maaliskuuta 1893 annetun lain (*la loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) 1 ja 2 §:ssä vahvistetaan maksukyvyttömyysmenettelyyn kuuluvista muodollisuuksista syntyvät maksut ja niiden maksujärjestys siinä tapauksessa, että varat ovat riittämättömät.

Tuomiovaltainen piirituomioistuin määrittää uskotun miehen palkkiot 18 päivänä heinäkuuta 2003 annetun suurherttuan asetuksen mukaisesti.

Uskottu mies toimittaa kauppatuomioistuimeen kuluistaan ja palkkioistaan laskelman, joka on laadittu saatujen varojen perusteella.

Kauppalain 536-1 §:n 2 momentin mukaisesti varojen riittämättömyyden vuoksi päätettyjen konkurssimenettelyjen yhteydessä syntyneet kulut ja palkkiot maksaa verohallinto (*Administration de l'Enregistrement*) oikeusavusta ja oikeudenkäyntimaksujen kattamisesta 29 päivänä maaliskuuta 1893 annetussa laissa asetettujen ehtojen mukaisesti.

17 Mitkä ovat velkoja vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

1. Konkurssi

Konkurssiinasettamispäätöksessä maksusuoritusten keskeyttäminen voidaan vahvistaa alkaneeksi päivämäärästä, joka on konkurssiinasettamispäätöstä aikaisempi. Tämä päivämäärä ei kuitenkaan voi olla yli kuutta kuukautta aikaisempi kuin päätös.

Maksusuoritusten keskeyttämisen ja päätöksen välinen aika katsotaan ”**kriittiseksi ajanjaksoksi**”, ja sen tarkoituksena on suojella velkojen etuja.

Tietyt tämän ajanjakson aikana toteutetut toimet ja toimet, jotka voivat vahingoittaa velkojen oikeuksia, ovat **pätemättömiä ja vailla oikeusvaikutuksia**. Näihin toimiin kuuluvat etenkin

kaikki sellaiset toimet, joissa konkurssivelallinen on luovuttanut irtainta tai kiinteää omaisuutta maksutta, tai sellaiset vastikkeelliset toimet, joissa tavaroiden myyntihinta on ollut selkeästi tavaroiden arvoa alhaisempi

kaikki suoritetut maksut, olipa kyseessä käteismaksu, tilisiirto, myynti, kuittaus tai muu maksu, erääntymättömien velkojen maksamiseksi

kaikki maksut, jotka on suoritettu muulla tavoin kuin käteisellä tai yritystodistuksilla erääntyneiden velkojen maksamiseksi

kaikki kiinnitysvakuudet ja muut velallisen myöntämät oikeudet velkoihin, jotka ovat syntyneet ennen maksusuoritusten keskeyttämistä.

Sen sijaan muiden toimien osalta mitättömyisperiaatetta ei sovelleta automaattisesti.

Näin ollen jotkin **konkurssivelallisen suorittamista maksuista**, jotka on suoritettu erääntyneiden velkojen maksamiseksi, ja kaikki muut kriittisellä ajanjaksolla suoritettavat vastikkeelliset toimet voidaan mitätöidä, jos käy ilmi, että kolmannet osapuolet, jotka ovat ottaneet maksuja vastaan tai toteuttaneet

konkurssivelallisen kanssa kauppvoja, **ovat tienneet maksusuoritusten keskeyttämisestä**.

Jos velkoja tietää, että velallinen ei kykene suoriutumaan maksuvelvoitteistaan, hän ei saa pyrkiä saamaan etuasemaa muiden velkojen vahingoksi.

Pätevällä tavalla hankitut **kiinnitysvakuusoikeudet ja etuoikeudet** voi rekisteröidä konkurssiinasettamispäivään saakka. Sen sijaan oikeudet, jotka on rekisteröity **10 päivää ennen maksusuoritusten keskeyttämisen päivämäärää** tai sen jälkeen, voidaan julistaa pätemättömiksi, jos kiinnitysvakuuden vahvistamispäivämäärän ja rekisteröintipäivämäärän välillä on kulunut yli 15 päivää.

Kaikki **velkojen vahingoksi koituvat toimet tai maksusuoritukset** eli toimet, jotka velallinen on toteuttanut tietoisena velkojille koituvasta vahingosta (esimerkiksi toimet, joiden seurauksena konkurssipesän arvo on pienentynyt tai joissa velkojen maksunsaantijärjestystä ei ole noudatettu), katsotaan pätemättömiksi riippumatta päivämäärästä, jona toimi on toteutettu.

Kriittisen ajanjakson käsitettä ei sovelleta **takaussopimuksiin** eikä **arvopaperistamisyrityksille luovutettuihin tuleviin saataviin**.

2. Akordi

Akordin saamista koskevan menettelyn aikana velallinen ei voi luovuttaa tai kiinnittää omaisuuttaan eikä tehdä sopimuksia ilman valtuutetun tuomarin lupaa.

3. Toimitsijamiehen määrääminen

Yrityksen inventaarion suorittamiseksi valtuutetun tuomarin nimeämistä koskevan päätöksen antamispäivästä lähtien elinkeinonharjoittaja ei voi, mitätöinnin uhalla, luovuttaa tai pantata omaisuuttaan eikä tehdä kiinnityksiä tai sopimuksia eikä vastaanottaa irtainta käyttöomaisuutta ilman valtuutetun tuomarin kirjallista lupaa.

On myös huomattava, että toimitsijamiehen määräämistä koskevassa laissa säädetään rikosoikeudellisista seuraamuksista elinkeinonharjoittajalle, joka on salannut osan varoistaan tai liioitellut velkojensa määrää tai hyväksynyt velkojia, joiden saatavat ovat olleet liioiteltuja.

4. Ylivelkaantuminen

Tuomioistuimien voi tarvittaessa nimetä henkilöitä, joiden tehtävänä on antaa sosiaalista apua, koulutusta tai talousneuvontaa sen varmistamiseksi, että velallisen varat, jotka eivät kulu velkojen maksuun, käytetään siihen, mihin ne on tarkoitettu.

Tehtävänsä täyttämiseksi näillä henkilöillä on valtuudet suorittaa kaikki toimet, joiden tarkoituksena on estää varojen joutuminen muuhun kuin niiden luonnolliseen käyttötarkoitukseen tai välttää velallisen kotitalouden etuihin kohdistuvat haitat.

Päivitetty viimeksi: 23/05/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.